همانا الله متعال برای امت من از سه مورد گذشت نموده است: خطا، فراموشی و آنچه به آن مجبور شده‌اند

از ابن عباس رضی الله عنهما روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «همانا الله متعال برای امت من از سه مورد گذشت نموده است: خطا، فراموشی و آنچه به آن مجبور شده‌اند».
[قال النووي: حديث حسن] [رواه ابن ماجه والبيهقي وغيرهما]

پیامبر صلی الله علیه وسلم خبر می‌دهد که الله متعال در سه حالت از امت او گذشت نموده است: اول: خطا - که کاری است که از آنان بدون قصد و عمد سر زند، یعنی مسلمان قصد انجام کاری را داشته باشد، اما عملش بر خلاف آنچه قصد کرده واقع شود. دوم: فراموشی آن است که مسلمان چیزی را بداند، اما هنگام عمل فراموش کند، در این مورد نیز بر او گناهی نیست. سوم: اجبار - ممکن است بنده‌ای به انجام کاری که نمی‌خواهد، مجبور شود، در حالی که توانایی دفع آن اجبار را ندارد، در این صورت گناه یا حرجی بر او نیست. با این توجه که موضوع حدیث، در مورد رابطه بین بنده و پروردگارش در ارتکاب محظورات (کارهای ممنوع) است، اما ترک واجبات به دلیل فراموشی، ساقط نمی‌شود (یعنی قضا دارد)، و همچنین اگر از عمل او جنایتی بر دیگری صورت گیرد، حق مخلوق ساقط نمی‌گردد؛ همانند کسی که به خطا کسی را بکشد، که بر او دیه است، یا ماشینی را به اشتباه آسیب بزند، بالای او ضمان است.

http://www.sunnah.global/hadeeth/prs/show/4216